

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—
za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V spravi prejeman mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

Inserati:

Enostolpna petlitvra (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petlitvra po 18 vin.

Poslano:

enostolpna petlitvra po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvenemal ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vsmi red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 25.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Dogodki v parlamentu.

Rusini in češki agrarci so se odločili iz političnih nagibov, da sedaj ne dovolijo vladi finančnega načrta. Zapretili so, da ga preprečijo tudi z obstrukcijo. Z ozirom na to je vlada sklenila, da državni zbor ta teden reši začasni proračun in podaljša poslovanje do novega leta. V oktobru naj bi se zopet sešel državni zbor in finančni načrt rešil do novega leta. Vlada pa se je toliko udala, da bi se državnim uradnikom in uslužbencem že s 1. oktobrom povišale plače v obliki doklad.

Toda nemški »blok« se je postavil na noge kakor kozel in buta ob zid. Soglasno je sklenil, naj zbornica toliko časa nadaljuje seje, da reši finančni načrt. V sedanjih razmerah je ta sklep prava demagogija. Pokazati hoče uradnikom, da so njihovi prijatelji. To pa dokazujejo s peskom v oči. Stiri leta so imeli časa, pa se niso zganili. Pač pa so uradnikom zagotavljali na shodih, da bodo klatili zvezde z neba, ako se vlada ne umehča in opusti iuntim« med službeno pragmatiko in finančnim načrtom. To se pravi: Ti, država, zvišaj plače, vlada pa naj napravi nov dolg. In ko bi bilo to ustrezno, potem pa naj dežele gledajo, kdaj dobe višje prispevke v pokritje svojih deficitov.

V sredo so v pozno noč trajala posvetovanja brez uspeha. Nemški blok se je zaril v grm in doživel novo blamažo. Poljaki, Jugoslovani, Romani in znaten del čeških poslancev so pritrdili nasvetu vlade, ker je izključeno, da bi zbornica rešila finančni načrt, in če sedi do jeseni. Češki agrarcev je 37, Rusinov okoli 30, in ti morejo brez posebnega truda z obstrukcijo onemogočiti rešitev. Treba jim je samo, da zahtevajo glasovanje po imenih, in to bi se vršilo »ad infinitum«. To bi bil javen škandal. Toda nemško - narodna zveza ne odneha, in pridružili so se jim krščanski socialci, da vržejo vlado ali pa jo prisilijo, da razpusti zbornico. To pa je prazno upanje. Vlada odgodi državni zbor in s § 14. uveljavi proračunski provizorij. Posledica bi bila, da uradniki letos sploh ničesar ne dobe in da bi moral ves finančni načrt zopet iznova na rešeto. To pa je blaznost za pasje dni.

Danes so Poljaki posredovali in nasvetovali pri vladi in nemških poslancih, naj bi finančni načrt stopil v veljavo s 1. septembrom, namesto s 1. oktobrom, kakor vlada predlaga. Min. predsednik je sprejel ta predlog s pogojem, da zbornica danes prekine zasedanje in se snide, če treba, v septembru. Vlada je dalje obljubila, da hoče mnoge uradnike premakniti v višje razrede in namestiti vsa zistemizovana, pa ne zasedena mesta. S tem vladnim predlogom so bile zadovoljne skoraj vse stranke, ker je upanje, da zbornica v jeseni pravočasno reši finančni načrt in uradniki dobe višje plače že s 1. septembrom. Nemški poslanci pa se včeraj še niso določili, ker so v silni zadregi.

Po dolgotrajnih pogajanjih, ki so ves dan trajala, so se vladne stranke z vlado sporazumele, da julijsko zasedanje odpade in da se mali finančni načrt reši v jesenskem zasedanju, določila službene pragmatike se pa s 1. septembrom uveljavijo.

Zbornica je nadaljevala razpravo o provizoriju proračuna. V razpravi je zopet govoril poslanec dr. Verstovšek, ki je med drugim odgovarjal tudi Dobernigu. Celovski poslanec že nekaj let rešuje jugoslovansko vprašanje, katerega pa še vedno ni proučil. S pomočjo Mažarova hoče Dobernig zgraditi nemški most do Adrije. Nasprotje mu delajo Slovenci in to beti Dobernigu la-
se. Ker je sicer dober človek, želimo

mu še dolgo življenje. A če tudi dočaka Metuzalevo starost, stali bodo Slovenci še vedno kot močna straža ob Adriji. Dobernigu kličemo v spomin: Boljša kratka sprava, nego dolga pravda.

Poškodbe vsled vojaških vaj.

Poslanec Žitnik in tovariši so vložili interpelacijo na ministrstvo za deželno brambo, ali hoče potrebno ukreniti, da se vojaške strelne in druge vaje ne bodo vršile v nasadih in drugih kulturah in da vojaki plačajo vse storjene škode. Tretje korno poveljstvo v Gradcu je lani izdalo povelje, naj vojaki na vajah ne delajo škode na njivah, travnikih in pogozdenih zemljiščih. Toda navzlic temu povelju so topničarji iz Ajdovščine v nasadih posestnikov iz Dolge Poljane napravili barako in izvršujejo tudi vaje. Isto nameravajo storiti sredi julija v Vlačnem nad Tunjem pri St. Petru. S tem pa trpe nasadi in tudi mnogi posestniki. Vaje seveda morajo imeti vojaki, toda lastniki zemljišč ne morejo trpeti škod, ki se ponavljajo ob takih prilikah. Vse poškodbe naj županstva naznanijo vojaškim poveljstvom, in če to ne pomaga, okrajnemu glavarstvu, da jim izposluje odškodnino in prepreči nadaljne poškodbe.

Vihar v zbornici.

Razmere v zbornici so napete. Ob četrt na 9 seja še vedno traja. Med nekimi stvarnim popravkom Biankinija kliče poslance Lisy živio Srbiji in Rusiji. Z Lisijem se spre poslanec Ferdinand Seidl. Splošen trušč in hrup! Poročevalec dr. Steinwender poprime za besedo, v končnem svojem govoru slavi trozvezo in pravi, da Avstrija nemškemu cesarju čestita, ker mu Nemci čestitajo, naj je že zbornica čestitala ali ne. Nemci mu navdušeno ploskajo; poslanci Fresl, Diamand in Lisy pa, ki stoje pri poročevalčevi mizi, Steinwenderju, kličejo: »Tu ne smete tako govoriti! Prostaštvo! Slovanski poslanci tolčejo razburjeni z nogami. Nemci Steinwenderju ploskajo. Češki radikali kličejo: Pfuj! Pfuj! Steinwender ne bo poročal! Poslanec Diamand tudi razsaja. Predsednik zvoni. Nihče se za to ne zmeni. Češki radikali prične ropotati s pultnimi pokrivali, levica pa ploska, slovanski poslanci razbijajo s knjigami in s pestmi. Načelnik nemške narodne zveze dr. Grass hiti k predsedniku, voditelji slovanskih strank se živalno z ministrskim predsednikom in s finančnim ministrom posvetujejo. Vihar proti Steinwenderju traja do 20 minut, dokler ga voditelji strank ne ustavijo. Predsednik prekine sejo, naznani, da bo konvent seniorjev sklepal o položaju. Konvent seniorjev zboruje nad eno uro. Stürgkh pritiska na Steinwenderja, da naj poda za Slované pomirjujočo izjavo. Razmotrivajo, če ne kaže, da dr. Steinwender svoje poročilo o začasnem proračunu odloži, a noben poslanec ne če poročila prevzeti. Nato sestavijo izjavo, ki jo je Steinwender voljan podati v zbornici. Ob pol 11. zvečer se seja zopet odprla. Predsednik podeli Steinwenderju zopet besedo. Poslanec Hummer zakliče: Živio Steinwender! — Steinwender: Še to je bilo potrebno. Češki radikali in Slovenci kličejo: Pfuj! Nemški poslanci Hummerja pomirje. Steinwender izjavi, da obžaluje, ker je konec njegovega govora povzročil razburjenje v zbornici in ker se je seja motila. Pripozna, da je prekoračil mejo, ki je poročevalcu predpisana in da je to, kar je govoril, le njegovo zasebno mnenje. Zbornica nato preide h glasovanju. Predlog Verstovška in Budzinowskega, da se glede na začasni proračun prestopi na dnevni red, se odkloni. § 1. začasnega proračuna se sklene. Tomschikov predlog, da naj se 17 milijonov za železničarje določi, se v imenskem glasovanju odkloni in začasni proračun sprejme tudi v drugem

branju. Seja se zaključi danes po polnoči.

Shod celokupnega slovenskega dijaštva.

Pretekli teden je vabilo celokupno slovensko dunajsko dijaštvo na shod, da se posvetuje o pereči dijaški socialni bedi, da poišče pota in odpomoči in da odgovori, ali je za solidarnost celokupnega slovenskega dijaštva in kako to solidarnost realizirati. Vabilu in osebnim agitaciji se je odzvalo vse slovensko dunajsko dijaštvo v nenavadnem številu. Vabilu pa se je tudi odzvalo naše dunajsko podporno društvo, pri katerem je našla naša akcija nepričakovano zanimanje. Navzoče odposlanstvo podpornega društva je tudi mnogo pomagalo, da smo rešili vse potrebne točke v smislu solidarnosti, da je bil uspeh shoda popoln.

Vse priprave za uspehi shod je izvršil posebni odbor, kjer so bile zastopane vse skupine, struje in stranke. V tem ozkem krogu smo se posvetovali in kovali načrt, in smo se sporazumeli v vseh točkah. Hodili bomo v gotovih vprašanih dijaških stanovskih interesov skupno. Akcija pripravljalnega odbora se je posrečila nad vse pričakovane in postavljeni so temelji za solidarno delo v svrhu odpomoči dijaške bede.

Shod je otvoril tovariš Koder s pozdravom na odposlanstvo podpornega društva, zlasti gospoda Luzarja, ki je bil živahno aklamiran od zborovalcev. V uvodnih besedah je oertal tovariš Koder pomen shoda, utemeljeval njega potrebo in povdarjal, da je treba solidarnosti celokupnega slovenskega dijaštva, ako hočemo započeti veliko akcijo za odpravo slabega dijaškega stanja in končno apeliral na zborovalce, naj se zavedajo, da nas čaka delo in da ni tu časa in mesta za rekriminacije o preteklosti.

Na predlog tovariša Lemeža je bil nato soglasno sprejet kot predsednik zborovanja tovariš Koder, za podpredsednike pa tovariš Koblar iz »Danice«, tovariš Lapajne iz »Save« in tovariš Orazem iz »Slovenije«. Tovariš Koder je nato predlagal, da se izvoli za častnega predsednika gospod Luzar.

Prva točka dnevnega reda je bil referat tovariša Ambrožiča o naši akciji na Dunaju. Naslikal nam je slabo stanje blagajne dunajskega podpornega društva, podal nam je načrt, kako bi se moglo doseči skupno delo vsega dunajskega dijaštva v korist podpornemu društvu, in končno podal še nekaj drugih načrtov, kako bi si pomagalo dunajsko dijaštvo samo.

O počitniški akciji je referiral tov. Lemež. Počitniška akcija je neobhodno potrebna, če hočemo izvršiti dunajsko akcijo. V referatu je razložil, kako nazadujejo na eni strani dohodki podpornega društva, kako pa na drugi strani narašča število slovenskih dijakov od leta do leta. Povdarjal je nadalje dejstvo, da so popolnoma usahnili krediti pri slovenskih denarnih zavodih, tako da so podporna društva v vseučiliških mestih edino upanje slovenskega dijaka. In vsled tega je treba, da začne slovensko dijaštvo veliko akcijo za zvišanje dohodkov podpornih društev. Da pa se to doseže, je treba solidarnosti celokupnega slovenskega dijaštva, treba najti način za skupno delo in to bi bil za počitnice vsedijaški cvetlični dan meseca septembra ter dijaška socialna konferenca v Ljubljani, ki postani forum, kjer se lahko posvetuje celokupno slovensko dijaštvo o perečih stanovskih vprašanjih.

Nato so se prečitale resolucije. Po živahni debati so se sprejele z malimi popravki vse predlagane resolucije.

Kot zadnja točka je bila volitev provizoričnega odbora, ki vzemi vso akcijo v roke, da udeleži resolucije. Za predsednika je bil soglasno iz-

voljen tovariš Koder. Odbornike pa so imenoval te skupine: »Danica«, »Kres«, »Jugoslavija«, skupina Slovencev v »Zvonimiru«, »Sava«, »Slovenija«, Socijalisti, Veterinarji.

Resolucije, ki so se sprejele na zborovanju:

I. Slovensko dunajsko dijaštvo vseh struj, zbrano na shodu dne 14. junija 1913 v restavraciji »Schwarzeapnerhof«, uvažujoč dejstva: 1. da se dohodki slovenskih vseučiliških podpornih društev vedno bolj manjšajo; 2. da narašča število siromašnih slovenskih dijakov od leta do leta; 3. da se spričo splošne denarne krize manjša tudi kredit dijakom pri slovenskih denarnih zavodih, je sklenilo, da nastopa solidarno v odpomoč socialne bede celokupnega slov. dijaštva.

a) Ker je izbrano dijaštvo mnenja, da je možno izvršiti tako akcijo le tedaj, če pritegne k nji kar največ slovenske javnosti, zato se obrača: 1. na vse slovensko akademsko dijaštvo; 2. na slovenske vodilne kroge; 3. na vso slovensko javnost, da se priredi splošen dijaški cvetlični dan, katerega dohodki bi se sorazmerno razdelili na vseučiliška podporna društva na Dunaju, v Gradcu in v Pragi.

b) Ker je zbrano dijaštvo mnenja, da ne zadostuje samo akcija za zvišanje dohodkov podpornim društvom, ampak je treba delo za zboljšanje socialnega stanja slovenskega dijaštva fundirati globlje, treba najti forum, kjer bi se moglo posvetovati celokupno slovensko dijaštvo o aktualnih splošnih in specialnih vprašanih dijaškega podpornišstva. Zato se izreka za prireditve vsedijaške socialne konference v Ljubljani, ki naj se vrši že letos o priiliki ljubljanskega dijaškega cvetličnega dne.

II. Slovensko dunajsko dijaštvo, zbrano na shodu dne 14. junija 1913, smatra za umestno, da aranžira združeno, brez razlike struj in strank v zimskem semestru zabavne prireditve na Dunaju, kojih čisti dobiček naj se steka v blagajno dunajskega slovenskega dijaškega podpornega društva.

Popolna negotovost.

Grof Tisza je v ogrski zbornici odgovoril na carjevo brzojavko bulgarskemu carju, v kateri dela vladar Rusije Bulgarijo pred celokupnim slovanstvom odgovorno, ako bi se s Srbijo mirno ne pobotala. Grof Tisza, boljše rečeno grof Berchtold, odgovarja na to, da je načelo avstrijske zunanje politike, naj bodo vse balkanske države popolnoma neodvisne. Vsled tega niso pred nikomer odgovorne, najmanj še pred Rusijo, ako hočejo svoj spor z orožjem rešiti. To bi Avstro-Ogrska zelo obžalovala, ne bi pa s svojega načelnega stališča ničesar proti temu mogla. Če pa hočejo balkanske države svoj spor izročiti v roke razsodniku, imajo to storiti popolnoma svobodno, brez vsakega pritiska; ta razsodba pa mora biti taka, da avstro-ogrskih interesov ne žali.

Rusija je zdaj dobila jasen odgovor; ali bo imel praktičnih posledic, se pa ne more še vedeti. V lepe besede ovita pretenzija Rusije po nadaljnjem protektoratu na Balkanu je od naše strani spretno izluščena in zavrnjena. Pogum Bulgarov, ki je itak že velik, bo po teh besedah le še ojačen. Če Srbija zahteva po reviziji pogodbe ne opusti, bo Bulgarija mogla brez strahu pred Rusijo mirno udariti. Avstro-ogrška diplomacija računa trdno s tem, da Bulgarija zmaga, in kakorkoli Bulgarija potem razmere na Balkanu uredi, bo Avstro-Ogrski prav, kajti aksiom naše sedanje politike je ta, da je naš sovražnik Srbija, Bulgarija pa nam more le koristiti. Če pa se ruskemu caru posreči spor rešiti tako, da bo Srbija preko pogodbe dobila kaj koncesij, si avstro-

ogrsko diplomacija pridržuje pravico razsodbe ne priznati. To po istem načelu: Srbiji kolikor mogoče manj, Bulgariji kolikor mogoče več. Avstro-Ogrska pa mora tudi paziti, da se balkanski zveza ne vzdrži ali vsaj ne ojači ali pa izrečno proti Avstro-Ogrski ne obrne.

Ruska diplomacija bo zdaj to seveda skušala »konterkarirati«, kakor se glasi vojaški izraz. Treba je balkanske države naginiti k temu, da razsodbo čara prostovoljno sprejmejo, in sicer tako, da se bulgarsko-srbska pogodba v glavnem izvrši, Srbiji pa le nekaj koncedira. Srbijo bo Rusija lažje pridobila za svoje načrte, nego Bulgarijo, in res je precej upanja, da se Srbija uda. V Bulgariji pa so mnogi krogi še danes za balkansko zvezo — to je rekel n. pr. tudi Madjarov. Ker grof Tisza ni umel dobro prikriti tega, da bi naši diplomaciji pravzaprav ne bilo neljubo, če se balkanski bratje spoprimejo, bo Rusija zdaj s podvojeno silo delala na mirno poravnavo. V tem oziru so njene šanse dobre in car Nikolaj je to nekako provokatorično sam naglasil: Nemčija Rusijo v tem prizadevanju zelo podpira, Francija in Anglija pa tudi. Te države si zlasti z gospodarskega stališča nove vojske ne žele. Kar se pa končnega priznanja carjeve razsodbe tiče, pa stvar ne bo niti iz daleka tako huda, da se le spor mirno reši. Če se namreč oglasi ena vlesila, se oglasi ves zbor vlesil, in potem je treba zopet pogajanj in koncesij, tako da se končno vedno najde srednja pot. Če ni v Evropi poguma do vojske, se morata tudi Avstrija in Rusija v vsakem vprašanju pobotati.

To je diplomatsko ozadje sedanjih balkanskih homatij. Bomo videli, kdo zmaga.

× × ×

GROF TISZA O BALKANSKEM KONFLIKTU.

Budimpešta, 19. junija. Na današnji seji ogrske poslanske zbornice je govoril ogrski ministrski predsednik grof Tisza o balkanskem konfliktu: »Usodepolna zmotna bi bila, če ne bi hoteli razumeti, da se končna rešitev balkanskega vprašanja ne more izvršiti, ne da bi bili prizadeti naši interesi ali pa da bi se rešitev izvršila brez nas. Ob začetku balkanskih zapletljivost smo bili v nekaterih ozirih na stališču, da se ne omešavamo v balkanska vprašanja. Ali popolno nezanimanje za balkanske konflikte — to je nemogoče. Moramo in tudi bomo varovali naše interese za vse, kar se godi na Balkanu in ne bomo trpeli nobenega razvoja, ki je našim interesom nasproten. Sedaj se pripravljajo balkanski narodi na razdelitev vojnih uspehov, to je privedlo do ostrih konfliktov med zavezniki in proti celo vojna. V tej situaciji je nastopila Rusija s posebno akcijo nasproti Srbiji in Bulgariji in akcija je povzročila tako domnevanja, nasproti katerim moramo naše stališče popolnoma jasno označiti. Popolna neodvisnost balkanskih držav — to je naše stališče in naj uredi balkanske države sedanja vprašanja po kakršnikoli poti, bodisi z vojno, kar bi obžalovali, ali pa mirnim putem. Mirnim putem dosežeta sporni državi rešitev lahko le na podlagi svobodne odločitve ali pa z razsodiščem izvoljenega sodnika. Vsako drugo postopanje, ki bi imelo značaj intervencije, ne bi bilo združeno s popolno neodvisnostjo balkanskih držav. Ako nastopi sporazum potem razsodišča, tedaj se ne smemo omejiti v tem, da ne bi pri končni rešitvi balkanskih vprašanj povdarjali naše stališče in akceptiramo lahko le tako ureditev, ki zagotavlja popolno in resnično neodvisnost balkanskih držav. Vsak korak, ki ga bomo storili v tem oziru, nas bo le tesnejše zvezal z balkanskimi državami.

× × ×

MINIMALNE ZAHTEVE SRBIJE.

Belgrad, 19. junija. Dasi danes še nihče ne ve, kako se bo sedanja balkanska kriza končala, vlada v tukajšnjih krogih popolna jasnost glede položaja Srbije in pa načel, ki se jih bo morala držati pri pogajanjih z Bulgarijo. Vsi srbski krogi: kralj, vlada, prestolonaslednik, armada, skupščina, opozicija in celokupna javnost so edini v tem, da mora Srbija postaviti gotove minimalne zahteve in biti pripravljena, jih braniti z vsemi sredstvi, ki bi jih zahteval razvoj stvari. Minimalne zahteve, ki vsebujejo obenem načela za eventualni sporazum z Bulgarijo, so naslednje: 1. Prvotna srbsko-bulgarska pogodba se mora na vsak način revidirati, t. j. razdelitev osvojenih teritorijev se mora izvršiti na drugi podlagi, nego je bila v pogodbi predvidjena; 2. razdelitev se mora tako izpeljati, da bo Srbija ne južno mejila z Grčijo, in sicer samo z Grčijo, nikakor pa ne tudi z Bulgarijo; 3.

vardarska železnica mora teči izključno po srbskem in grškem ozemlju in Bulgarija ne sme nikjer mejiti z Albanijo; 4. nove meje na stari srbsko-bulgarsko-turški meji do pod Veleša, posebnost pa v okolici Krive palanke in na Ovčjem polju, ki tvorijo ključ za brambo Skoplja, — morajo biti strateško ugodne; 5. v interesu Srbije in Grčije mora biti solunska okolica dobro utrjena.

PAŠIČEVA NALOGA V PETERBURGU.

Belgrad, 19. junija. O Pašičevi nalogi v Peterburgu se v tukajšnjih poučenih krogih to-le izve: Pašić bo izcrpil vse sile, da bi se spor mirno rešil in bi nagnil Bulgarijo do tega, da bi sprejela srbsko-grško stališče, oziroma da bi pridobil Rusijo za to, da bi v tem zmislu razsodila. Srbija je v takem položaju, da ji ni treba nikogar napadati, ker ima zavzeta ozemlja zasedena, pač pa bo Srbija ta ozemlja pred vsakim invazijskim poizkusom Bulgarije z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, branila in ne bo nikdar privolila v kak prisiljen sporazum ali razsodbo, ki bi srbske koristi oškodovale. Ako bi se Pašiću kljub vsemu ne posrečilo, da bi peterburške kroge prepričal o pravilnosti srbskega stališča, ali ako bi v Peterburgu nastal tak položaj, v katerem bi bramba srbskega stališča postala za Srbijo fizično nemogoča, potem Srbija kljub vsemu ne bo popustila, ker ne more privoliti v žrtev svojih življenjskih koristi. V tem slučaju pa bi ne izvajala vseh posledic samo vlada in odstopila, marveč bi isto storila tudi dinastija. To bo Pašić v Peterburgu izjavil na vseh merodajnih mestih.

SRBIJA ODNEHUJE?

Dunaj, 19. junija. »Südslawische Korrespondenz« poroča s posebne strani iz Belgrada: Če tudi se je zadnje dni z uradne srbske strani odločno izjavljalo, da Srbija vztraja na svojih teritorialnih zahtevah nasproti Bulgariji in da bo vztrajala tudi, če postane vprašanje resno, tukajšnji diplomatični krogi ne verujejo, da bi obstoječi spor tako resno izpadel, kakor se grozi. Zdaj stoji Srbija pod pritiskom oficijelne Rusije, ki pritiska, naj odneha in poučeni krogi ne morejo verovati, da bi se kralj Peter in Pašić nasproti temu pritisku ne udala.

× × ×

RULGARIJA NE IZREČE ŠE ZADNJE BESEDE.

Sofija, 19. junija. Včerajšnji ministrski svet se je o položaju dolgo časa posvetoval. O miru ali vojski se še ni odločil. Sklenili so, da še nekaj dni počakajo.

BULGARIJA ZAHTEVA IZPRAZNI-TEV NESPORNEGA OZEMLJA.

Sofija, 19. junija. Bulgarsko noto, ki obsega odgovor srbski vladi, je bulgarski poslanik danes v Belgradu izročil. Nota zahteva, naj Srbi v najkrajšem času zapuste zasedeno ozemlje.

BULGARSKI ODGOVOR NA SRBSKO NOTO NI TAKO ODJENLJIV, KAKOR SE JE POROČALO.

Dunaj, 19. junija. Zadnji odstavek bulgarskega odgovora Srbiji se pravilno glasi: Ker pa bi sočasna demobilizacija pod vzajemno kontrolo zahtevala relativno veliko časa in ker je poziv razsodišča najzgovornejši dokaz obojestranske volje, da se likvidacija mirno dovrši, predlaga bulgarska vlada srbski, naj izjavita prve dni po izročitvi tega odgovora oba zaveznika s posredovanjem ruske vlade, da prosita ruskega cara, naj izvrši svojo pravico kot razsodnik na podlagi zavezniške pogodbe in dodatnih pogodb ter spomenic, ki jih predložita obe stranki tekom enega tedna. Jasno je, da pomeni ta odgovor vse kaj drugega, nego so javljali. Če ima car razsoditi tudi na podlagi spomenic, ni razsodba omejena izključno le na zavezniško pogodbo.

NEGOTOVOST V SOFIJI.

Sofija, 19. junija. Položaj je popolnoma nejasen. V vladnih krogih izjavljajo le, da je treba počakati, da pa se mora situacija v kratkem rešiti. Tudi še ni nič gotovega, če pošlje bulgarska vlada zastopnika v Peterburg. Razširjajo se govorice o resnih dogodkih na meji, ali pri vladi ni mogoče dobiti nobenega pojasnila. Na eni strani izjavljajo vladni krogi, da hočejo mir, na drugi strani pa, da hočejo z vsemi sredstvi varovati bulgarske interese. Vsaka beseda vladajočih je desetkrat pretehtana. Vtisk je ta, da še niso odločeni ne na eno, ne na drugo stran in da je končna rešitev odvisna od zunanjih razmer.

× × ×

PRASKE V MAKEDONIJI.

Sofija, 19. junija. Dva Bulgara iz vasi Bogdanaki v distriktu Djevdjeli sta radi preganjanja od strani Srbov bežala proti najbližja bulgarski straži. Srbski in grški vojaki začno na begunce in na bulgarsko stražo streljati. Bulgari streljajo nazaj. Ustreljena sta en srbski in en grški vojak. Bulgari niso imeli izgub.

Sofija, 19. junija. Posebne izdaje poročajo, da so se bili v Makedoniji resni boji. Posebna izdaja »Večerne pošte« poroča, da so napadli bulgarski četaši Srbe na več točkah. Uradna mesta ničesar ne poročajo.

× × ×

FRANCIJA ZAPRLA BALKANCEM DENARNI TRG.

Pariz, 19. junija. Francoska vlada je sklenila, da francoske banke, ki se pečajo s posojili v Orijentu, ne smejo balkanskim državam niti najmanjše vsote posoditi, dokler se končno ne uredi sporna vprašanja balkanskih držav.

Izpred sodišča.

Dobra mati. Jakob Prah, kajzar in tesar na Šujci, ne postopa s svojo materjo tako, kakor veleba četrta božja zapoved, marveč se vede proti nji surovo in jo pretepa, za kar je bil že letos meseca januarja kaznovan. A to ga ni poboljšalo, čemur je največ kriva njegova žena, ki ga hujska proti materi, katera ima v hiši vso preskrbo. Dne 13. aprila t. l. zvečer je Prek prišel nekoliko pijan domu. Najprej se je sporekel s svojo ženo, nato se je pa lotil matere, tolkel je z njeno glavo ob leseni podboj pri vratih in po nekaterih trkah, vtaknil ji palec v usta in ji izruval lev podočnik. Tako opisuje obtožnica dejanski stan. Ker ni bilo nobene priče in se je mati odrekla pričevanju, ga je moralo sodišče oprostiti.

Surovi napad. Fanta Janez Osredkar iz Dol. vasi in Janez Založnik iz Srednje vasi sta se pripeljala vsak na svojem kolesu v Švico, tam pa vstopila v Dolinarjevo gostilno, kjer se je nahajalo več fantov, ki so začeli takoj proti prisilecema zabavljati. Ker sta se tuja fanta bala prepira, sta plačala svoj zapitek in odšla. Za njima je pa šel Lojze Jesenovec, hlapec v Gabrijah, z nekaterimi drugimi fanti. Ta je najprvo z nožem sunil proti Osredkarjevemu kolesu, katerega je poleg sebe peljal, nato je pa Osredkarja z nožem sunil v levo stran prsi s tako močjo, da mu je prerezal suknjič, telovnik in dvojje sraj in ga lahko ranil na prsih. Osredkar, videč nevarnost, skoči na kolo ter pobegne. Dajci se je Jesenovec obrnil na Založnika, kateri se je napadalca obrnil s tem, da mu je kolo nastavljal, potem pa zbežal v Marinkovo hišo v Gabrijah, pustivši kolo v veži. Obdolženec mu je pa iz hudobije popolnoma pomil kolo. Jesenovec prizna svojo krivdo, zagovarja se le s pijanostjo. Sedel bode za to pol leta v težki ječi in povrniti mora storjeno škodo na zdravju in imenovini v znesku 130 K.

Ker je bil preveč korajžen ter kričal po ljubljanskih ulicah, ko je šel na vojaški nabor, je Janeza Dolinšek, hlapec v Ljubljani, stražnik pozval, naj bo miren. Ta pa mu je porogljivo odvrnil, da takim »špicam« ne bo tiho. Stražnik mu je zato napovedal aretacijo, kateri se je obdolženec z vso silo uprl; šele s pomočjo drugega stražnika ga je bilo mogoče ukrotiti. Dobil je en mesec težke ječe.

Skrajno nesramno vedenje v cerkvi. V nedeljo, dne 6. aprila, ob desetih dopoldne se je vršila v farni cerkvi v Naklem pridiga, kamor je prišel tudi France Stefe, tesar v Naklem. Med propovedjo je začel obdolženec glasno govoriti, delati nespodobne opazke, se smeјati ter pridigarju jezik kazati. To je trajalo kake četrt ure. Ne samo verniki, marveč tudi duhovnik na leci je bil vsled takega obnašanja skrajno moten. Da bi bil Stefe popolnoma pijan, je bilo ovrženo po zaslišanju pričah, katere so imele priliko ga natančno opazovati, predno je stopil v cerkev. Obsojen je bil na en mesec strogega zapore.

Tatinski hlapci. Prva žrebilarska in železobitna zadruga v Kropi že več let od zunanjih tvrdk po železnici dobiva 120 do 140 vagonov železa in premoga na leto. Prevažanje tega blaga z železnice v Kropro preskrbujejo na svojih hlapcih po dogovoru Marija Jalen iz Kroke in Jožef Svetlin iz Kamnegorice. Meseca februarja t. l. so pa našli ob cesti med Podnartom in Kropo na večjih krajih čez 500 kg skritega železa. To železo so hlapci Alojzij Staroverski, Alojzij Klemenčič, Matevž Podlipnik in Jakob Benedik z vozov pokradli in ga kovačem prodajali. Tako se je našlo pri

hišni preiskavi pri Janezu Zlebniku, kovaču v Podnartu, 1280 kg železa in 206 kg premoga, kar je bilo vse last omenjene zadruge. Zlebnik sam prizna, da so mu to železo in premog tekem zadnjega leta v manjših in večjih množinah dajali gori navedeni hlapci, zakar jim je on dajal za pijačo in male zneske, prizna pa tudi, da je vedel, da je to železo in premog ukradeno na škodo žrebilarske zadruge. Obdolženci taji, da bi vse pri Zlebniku najdeno železo izviralo iz njih tatvine ter pravijo, da so mu le vsak nekaj malega dali, kar jim pa sodišče ne verjame. Obsojeni so bili: Staroverski, Klemenčič in Podlipnik vsak na dva meseca, Benedik pa na štirinajst dni strogega zapore; Janez Zlebnik se bo pa moral pokoriti štiri mesece v težki ječi.

Dnevne novice.

Dr. Ravnihar v boju z dr. Hochenburgerjem. Dr. Ravnihar je član mladočeskega kluba in zastopnik narodno-napredne stranke na Dunaju. V sredo je dal razglasiti po »Narodu«, da je vložil predlog, naj se izreče nezaupnica dr. Hochenburgerju, in pa, da je poskrbel, da se bo ob glasovanju glede na proračunski provizorij glasovalo, o tem predlogu, in s tem popravilo, kar je bojda zagrešil dr. Vrstošek v proračunskem odseku. To se je čitalo debelo natisnjeno v glasilu narodno-napredne stranke. V četrtek zvečer je bilo res glasovanje o provizoriju. In pri ti priliki se je pokazalo, da je mladočeski klub, katerega član je dr. Ravnihar, glasoval za provizorij in s tem tudi za Hochenburgerjevo plačo in za ves proračun njegovega ministrstva. To je ona! Druga je pa ti enaka: o kakem glasovanju gledena kak dr. Ravniharjev predlog, ki bi se tikal nezaupnice dr. Hochenburgerja, ni bilo nobene sledi. — Hrvatsko-slovenski klub, ki je posegel v zbornici s tremi odločnimi govori v razpravo, je seveda glasoval proti provizoriju! To so reči, ki so brezdvajbeno izpričane. Zdaj pa vzemi v roko »Narod« in čitaj, kaj piše o naših poslancih, zlasti o dr. Vrstošku. »Izdajalci« kar skačejo po njegovih predalih. Pravijo, da so razmere med našo in narodno-napredno stranko skrajno napete. Vprašamo: Ali si more stranka z glasilom, ki tako po nesramnem laže in obrekuje in s tem končno sebe in svoje zastopnike tako v živo blamira, pričakovati, da bi jo kdo resno upošteval. Časi so resni. Ravno zdaj bi se dalo za Slovence izredno mnogo doseči. Voditelj koroških nacionalcev Dobernig je očitno v zbornici izjavil, da ne odklanja dogovorov za pomirjenje med Slovenci in nacionalci na Koroškem. Tega odsej v zbornici še nismo čuli. In ob tem času si naroča »Narod« umetni gnoj, kjerkoli ga je kaj dobiti, in ga kida na naše moke!

Jasna beseda. V zadnji številki »Illustrazione Italiana«, ki ima vedno politično pomemben članek, se neki Castellini v pismih iz Skadra peča z albanskim problemom. Njegova izvajanja so zelo temeljita. Konstatira, da si Italija v Skadru sijajno pripravlja teren za bodočnost na škodo Avstrije. O bodočnosti pa pravi: Albanija bi se bila lahko razdelila med Srbijo in Grčijo. To bi bilo sicer v težko škodo Italije, toda bi bilo ustvarilo definitivum in popolno jasnost, Albancem pa ne bi škodovalo, ker nimajo ti ljudje prave narodne zavesti. Druga možnost: avstrijsko-laški vpliv na podlagi slabotnega albanskega vladarstva, je vsled tripelentente nemogoča. Tretja: resnično odvisna Albanija je nemogoča zaradi Albancev samih. Kaj torej? »Eno je jasno: nova albanska država je bila krčena pod znamenji, ki ne dopuščajo dvoma, kaj nas čaka: vojska!«

Somišljeniki S. L. S. Prispevajte za Ljudski sklad! V imenu vodstva S. L. S. pozivljamo vse zaupnike, da se spominjajo ob vsaki priliki strankarske blagajne. Poslužujte se nabiralnih blokov in poštinih položnic! Prispevke pošiljajte na tajništvo Slovenske Ljudske Stranke, Miklošičeva cesta št. 6. — Za izvršilni odbor S. L. S.: K. Dermastia, deželni poslanec, t. blagajnik.

Razmere v Stranki Prava žal še niso razjasnjene. Sklep vrhovne uprave, da se pri strankinem glasilu vpostavi prejšnje stanje, je naletel na težkoče, ki še niso odpravljene. Dr. Mile Starčević razmišlja baje o novem listu ter je sklical danes konferenco svojih somišljenikov.

Društvo za oskrbo gluhonemih slepcev na Avstrijskem. Meseca decembra lanskega leta se je ustanovilo na Dunaju društvo z imenom: »Fürsorgeverein für die Taubstumm-Blinden in Österreich«. Namen tega društva je ustanoviti zavod, kamor bi sprejemali gluhonemu slepce z Avstrijskega na vzgojo, izobrazbo in delo. Nadaljnji

namen društva je pa tudi ta, da vodi natančne zapiske gluho-nemih slepcev od njihove prve mladosti naprej. To društvo bi zdaj rado dobilo od dotičnih občin naslove ondan živčih, pri ljudskem štetju leta 1910. kot »gluho-nemi slepci« popisanih otrok, ki bi morali v šolo hoditi. (Ime in starost gluho-nemih slepcev, ime in bivališče ter poštna pošta staršev in varuhov.) Društvu je podaril nek dobrotnik hišo z vrtnom na Dunaju, XIII.5. Linzerstrasse št. 478. To hišo je društvo priredilo za dom gluho-nemim slepcem z Avstrijskega ter jo namerava dalje tako urediti, da bo zadoščala vsem pomoči potrebnim gluho-nemim slepcem z Avstrijskega. Dolej so bili sprejeti v omenjeni društveni dom že štirje gojenci iz treh različnih kronovin. Na to društvo opozarjamo one kranjske občine, ki imajo med svojimi domačini morda kakšnega gluho-nemega slepega otroka, da mu prijavi-jo zaželjene podatke za matico gluho-nemih slepih otrok.

— **Preiskave v Splitu.** V tiskarno splitske »Svobode« je prišla te dni policija ter zahtevala od urdnika Tartaglia in stavca Atanazija Sotiroviča, da odgovarjata radi nekega letaka, izdane ob obletnici Jukičevega atentata. Izvršila se je hišna preiskava, urednika so vsega preiskali, pa niso ničesar našli. Stavca Sotiroviča so odvedli v zapor in ga še niso izpustili. Nadalje so bile aretirane še tri osebe in pridržane v zaporu.

— **Streljal na sodnika.** V Tiesnu v Dalmaciji bi bil načelnik ondotnega sodišča Bogoslav Medim kmalu postal žrtev atentata. Ko se je ob obali sprehajal z odvetniškim koncipientom dr. Jurinom iz Splita, je neki kmet dvakrat streljal na sodnika. Krogli sta šli tik mimo sodnikove glave. Napadalec je klical: »Ubil bom vsakega, ki je s Srbi.« Sodnik službeno z napadalcem ni imel nikdar nič opraviti.

— **Hrvatil milijonarji.** Iz Amerike poročajo, da sta se v Buenos Aires vkrcala na pot v domovino milijonarja Stjepan Marinov in Anton Domič, oba iz Ložišča na otoku Braču.

— **Dolenjske Toplice.** C. kr. preizkuševališče radija na Dunaju je preteklo leto dognalo, da vsebuje tukajšnji vrelc, ki izvira iz ogromne globočine, radioemanacijske količine v veliko višji meri, nego vsa druga bližnja kopališča. Vsled tega se letošnja sezija razvija v znamenju radioemanacije prav lepo. V zadnjem času je naraslo število gostov nad 200, torej mnogo več, nego prejšnja leta od tega časa. Poleg domačih gostov iz Kranjske so obiskali tukajšnje kopališče tudi gostje iz visokih krogov z Dunaja, iz Gradca, Prage in drugih večjih mest. Kakor pa je že sedaj razvidno iz priglasi, se je trdno nadejati, da bo letošnja sezija nadkrižila po številu gostov vse druge dose-danje sezije. Posebna privlačna sila so novi, elegantni separati bazeni s stalno menjajočo se toplo vodo, ki priteka v bazene iz letos nanovo najdenega posebnega, zelo radioaktivnega vrelca. Ti komaj dovršeni, novi kopalni separati bazeni prijaajo posebno onim obiskovalcem, ki jim ni ljubo skupno kopanje v velikem bazenu. Poleg kopalnih separatih bazenov se je napravila tudi elektroterapija, ki vsebuje poleg galvaničnega in faradičnega toka tudi štiricelične kopeli in sinusoidalne faradične kopeli ter električna masaža. Separatne kopeli stanejo za vsako kopel 1 K 20 vin., druge cene pa se niso od prejšnjih let nič izpremenile, razen da se je zvišala cena v knežji kopeli za 10 vin., kar je umevno pri ogromni množini delavnih moči. To zadnje se nam uvidi potrebno omeniti radi govoric, da so se cene v dolenjskem kopališču znatno zvišale. Dozdeva se, da imajo nekatere toplice agente, ki na ta način oporekajo dolenjskim Toplicam, da tako zakrijejo nedostatek radioaktivitete. — Vkljub vsem tem govoricam naj le pridejo gostje v velikem številu, da se osebno prepričajo, da so dolenjske Toplice zelo moderno urejene in vendar izmed vseh toplic najceneje, da sicer v vsebujejo dokazano največ radioemanacije.

— **Grobovi v tujini.** V Pueblo, Colo., je umrla 32 let stara Ana Dremelj iz Škofje Loke. — Ustrelil se je v Clevelandu salona-Štefan Kis. — Umrl je blizu Waller, Tex., rojak Jozef Goltnik. — V Biwabik, Min., je umrl Anton Grum vsled zastrupljenja krvi. — V Milwaukee je umrl godec Anton Balon. — V Pittsburgu so našli mrtvega pred stanovanjem njegovih staršev J. Urbana. Vrgla ga je božjast ter se je ubil. — Umrla je v Forest City, Pa., soproga Janeza Finca, Frančiška Finc. — V Port Washington, Wis., je umrl Jozef Čepelac iz Rečice na Štajerskem. — V Glassport, Pa., je umrl Anton Kastelic iz vasi Dragošček pri Litiji. — V Milwaukee, Wis., je povzela cestna železnica sinčka Adama Nadajeta. Sinček je umrl v očetovih rokah. —

V Sheboygan, Wis., je umrl Fran Bregar, doma iz Zg. Vrhov, dobruške fare. — V Aurori je vlak povozil in usmrtil 31 let staro Antona Šerjaka, doma iz Pijave gorice. — V Jolietu je umrl Anton Samec, doma v Šmarji na Dolenjskem; istotam je umrl Mihael Liovič iz dragatuške fare. — V Jolietu je umrl Štefan Kočvar, star 47 let. — V Bessemer, Pa., je usmrtila lokomotiva hčerko rodbine J. Simončič. — V Dumlo, Pa., je umrl J. Boršnar. — V Chisholmu, Minn., je umrl Jurij Kočvar iz Podloža. — Mrtvega so našli na železniškem tiru blizu Jolietu Franceta Štefanič. — Iz Clevelanda poročajo, da ondi umrje 40 oseb na mesec radi slabe pitne vode. — V Mohawk, Mich., je umrla za zastrupljenjem krvi rodbini Benčič hčerka Nežika. Ožulil jo je čevljar ter si je vsled tega zastrupila kri. — V Butte, Mont., je umrl Marko Šegina iz fare Dragatuš.

— **Poročilo** se je včeraj c. kr. inspektor inž. g. Ernst Amp z gđno Marijo Schegula, hčerko odvetnika v Novem mestu.

— **Iz odbora stare gasilske zveze kranjske.** Pri odborovi seji dne 14. junija t. l. so sklenili sklicati občni zbor, da izvoli namesto odstopivšega g. ces. svetnika Fr. Doberleta novega načelnika na dan 28. septembra t. l. v Ljubljani.

— **Witschlovo graščino** pri Novem mestu je kupil neki Dunajčan za 160.000 K. Rodbina Witschl se preseli v svojo novo vilo v Kandijo.

— **Tiskarski škrat** je v podlistku »Ob Medvedovih poezijah« natisnil verz: r a v n o pomladi ne, ki bi se imel pravilno glasiti s a m o pomladi ne! Kar s tem popravljamo.

Koroške novice.

k **Dobernigov stric**, Doberniki živi v Zelinjah v revni bajti. Boril se je že pod Radeckijem. Živi od milodarov, podpira ga tudi važenberska občina. Gospodu poslancu Doberniggu pa se godi imenitno, ko zida most do Adrije.

k **Konstantinova slavnost.** V ogrščem pri Pliberku. Mnogo slavnosti se je že vršilo v Vogrčah, zlasti odkar obstoji tu slov. katol. izobraževalno društvo in se je razvilo tu sploh bujno društveno življenje. A malokatera slavnost je tako sijajno uspela kakor zadnja Konstantinova, ki se je vršila minolo nedeljo v župnijskih prostorih. Izobraževalno društvo je slavilo kot prvo med koroškimi slovenskimi društvi spomin na leto 313, in sicer dopoldne v cerkvi s primerno pridigo in skupnim obhajilom članov in članic, popoldne v zborovalnici z govorom, petjem in igro. Nad 200 poslušalcev je bilo navzočih. Govornik je naslikal poslušalcem v svojem govoru razmere v rimskem cesarstvu, boj med poganstvom in krščanstvom, končno zmago slednjega ter izreden pomen leta 313 za bodočnost, primerjajoč tedanjo dobo sedanjemu času. Ko je nato v iskrenih besedah domači župnik č. g. J. Sekol razložil gledalcem pomen in namen igre »V znamenju križa«, so nastopili fantje-igralci ter nam to igro uprizorili. Vsi igralci (13) in igralke (3) so svojo nalogo častno rešili. Nekateri prizori so nas kar začudili, ko smo videli, kako se znajo tudi naši kmečki fantje globoko uživeti ne samo v šaljeve, ampak tudi v resne vloge. Zato pa tudi ni čuda, da je bilo občinstvo z igro izredno zadovoljno. Da se veliki trud in visoki stroški, ki jih je imelo društvo zlasti za nabavo mnogobrojnih tedanje-mu času odgovarjajočih kostumov, poplačajo, bi bilo želeti, da ase igra ponovi.

k **Ušla sta učenca** petega razreda ljudske šole v Celovcu, Rud. Reinisch in Franc Mandelc. Rekla sta, da pojedeta v Španijo. V soboto sta jo popihala; do sedaj je še niso zasledili.

k **Tujev** je radi lepega vremena letos ob Vrbskem jezeru več kakor lani. Na Otoku je pri Pirkerju mnogo Dunajčanov.

k **Nadučiteljsko mesto** v Globasnici je zopet razpisano, da napravi izpit iz slovenščine učitelj Fleiß v Kazazah, ki je prišel ob 11. uri v šolo, medtem pa je deželni šolski nadzornik Benda že poučeval v šoli od 9. ure naprej. A kaj to! »Volksrat« je sklenil, da dobi mesto Fleiß. Koroški nemški listi so kazali s prstom na šolske razmere na Kranjskem, ko je izšla nemška brošura o kranjskem šolstvu. Na Koroškem pa je v šolah pravi Avgijev hlev, ki čaka Herkula, da ga pomete. A Herkula ni in ga ne bo tako kmalu. Celovski Herkul sicer čaka na Novem trgu pred zmagajem, da bi nanj udaril, a kaj pomaga čakanje, ko pa ne udari! Na Koroškem bo še dolgo veljala lintvernska politika.

k **Škandal na celovškem kolodvoru.** Preteklo nedeljo, dne 15. junija t. l., zahteva na celovškem glavnem kolodvoru slovenska stranka slovenski vojni listek v Rikarjovas. Mlada uradnica postreže deveterim (!!) drugim strankam, prosilca pa »poteguje«, dokler ga zna-

nec po štirinajstih minutah ne reši iz zadrege. Tako infamno preziranje slovenščine se na imenovanem kolodvoru dogaja vsak čas v jezikovno mešanem glavnem mestu dvojezične dežele.

k **Pivo in politika.** »Mir« piše sledeče: Pred sedmimi leti so hoteli slovenski študenti prirediti v Velikovcu v Narodnem Domu znanstveni sestanek brez vsakega hrupa in poloma. Občinski očetje so za to zvedeli in sklicali sejo, v kateri so pozvali državnega poslanca g. J. Nagele, naj se takoj pelje v Celovec k deželnemu predsedniku, da ta sestanek prepove. Drugi dan zjutraj ob 8. uri je bil vpliven velikovski Slovenec poklican k c. kr. okrajnemu glavarstvu, kjer se mu je prigovarjalo pod pritiskom iz Celovca, naj bi sestanek izostal, ker so Velikovčani silno razburjeni in so tudi nemško-nacionalni dijaki že naročeni, tako da se je treba bati medsebojnih spopadov. Nato se je reklo pri okrajnem glavarstvu, da se bo še tekom istega dneva razsodilo, toda skoro gotovo v tem zmislu, da se prireditev prepove, ker je v nevarnosti javni red. Popoldne istega dne je bil zastopnik Slovencev zopet poklican na okrajno glavarstvo. Prepričan je bil, da se bo vse prepovedalo. Toda popolno presenečenje. Prve besede so bile: »Vi niti ne pričakujete, kaj Vam sedaj povem.« »Sestanek bo prepovedan«, je bil odgovor zastopnika Slovencev. »Ne, ravno narobe, slovenski abiturijenti smejo priti in izvršiti svoj sestanek. Velikovčani bodo čisto mirni, in tudi nemško-nacionalnim dijakom se je telegrafično odpovedalo. Pa še bolj se bode čudili, ako vam povem, kdo je bil tukaj.« Slovenec odgovori: »G. Nagele.« »Da, zadeli ste«, pravi uradnik. »On je bil tukaj in prosil, naj Slovencev pustimo to veselje, ker«, tako je nadaljeval, »prepričan sem, prepoved bi Velikovčanom škodovala; jaz že danes čutim, danes so mi v Narodnem Domu odpovedali pivo.« Kako mogočno je torej pivo! Isti Nagele, ki se je peljal v Celovec, da prepere slovenski dijaški sestanek, pa gre dan nato k okrajnemu glavarstvu v Velikovcu prosit, naj se Slovencev vendar privoščijo to veselje, samo da proda svoje pivo. — Ja, pivo je velika moč!

Primorske vesti.

p **Slovensko šolstvo.** Pravico javnosti je podelil naučni minister ljudski šoli Ciril-Metodovi šoli v ulici Barriera v Gorici.

p **Načrti za novo cerkev** v Opatiji, ki so bili vloženi vsled razpisane tekme, so se tako-le vpoštevali: Prve nagrade ni dobil nobeden, drugi nagradi sta bili priznani dunajskemu arhitektu Alfredu Kellerju in zagrebškemu arhitektu S. Podhorskem; tretjo nagrado je dobil arhitekt D. Sunko v Zagrebu.

p **Nemški »Flottenverein«** v Trstu. V Trst je prispelo v torek 58 članov hesenske deželne zveze nemškega »Flottenvereina«. Med izletniki je precej žensk. Tujci ostanejo do petka na tržaških tleh, kjer si ogledujejo znamenitosti in prireajo izlete v bližnjo in daljnjo okolico.

p **Nemci znajo biti lojalni.** Za letošnje volitve v Trstu so bili tržaški Nemci — kakor je našim čitateljem znano — sklenili, da glasujejo kakor eden mož za kandidate italijansko-liberalne stranke. Tak je bil sklep njihovega volilnega odbora in tako so tudi storili. Oficialno so tistikrat izjavili, da podpirajo brezpogojno Italijane, ki se bore proti Slovencev, kateri so tudi najhujši sovražniki Nemcev ob Adriji. Seveda je bila ost tega odloka naperjena tudi proti vladi, ki po italijansko-nemškem mnenju protežira Slovence, dočim je res, da izkuša biti primor. cesarski namestnik le objektivno in pravičen, v kolikor se mu to radi nasprotnih struj posreči. V graških in dunajskih listih pa se je sklep tržaškega nemškega volilnega odbora komentiral kot protest proti vladi in smatrali so ga za nekako nezaupnico. No, tržaški politiki so se sedaj po treznem presojanju tega prestrašili in so sklicali za v torek zvečer nalašč shod, ki je bil dobro obiskan od Nemcev vseh vrst in stanov in tam so sklenili zelo laskavo resolucijo ces. namestniku princu Hohenloheju. Med vrstami je čitati neko obžalovanje, da se je sklep volilnega odbora tako tolmačil in pa prošnja, da bi namestnik sklepa Nemcem ne štel v zlo. S tem, upajo, da so spravili zopet v dobro voljo namestnika, ki ga neopravičena nemška jeza pač malo skrbi. Iz vsega se pa vidi, da je Nemcem le za Adrijo, za katero je še te dni tarna! Dobernig v državnem zboru.

p **Umrla je** v Gorici gđna Marija Milost, učiteljica na šolskih zavdih »Šolskega doma«.

p **Grofica Palffy umrla.** V torek so odpeljali iz Gorice v Požun truplo grofice Marije Palffy, ki je umrla v dobi 67 let. V Požunu polože truplo v rodovinsko grobnico.

p **Igralnica v Gradežu.** Sedaj ima tudi Gradež svojo posebno privlačnost. Otvorili so namreč igralnico, katerej so prideleni trije ravnatelji in štirje croupierji. Igrati se pričnajo ob štirih popoldne in se igra pozno v noč. Tujci vrejo hudo v dvorano, preganjat čas in izgublajo denar. Režijo ima krožek tujcev, takozvani »Cercle des Etrangers«.

p **Nesrečni alkohol.** V sredo na tešče so našli v ulici Ponziana v Trstu na tleh ležati 34 let starega hlapca Angela Siego, ki je bil doma nekje blizu Vidma v Italiji. Bil je mrtev, ker ga je vsled preobile zavžite pijače zadela kap. Siega je bil strasten pijanec in je marsikaterikrat obležal.

p **Z morskega dna dvignjen parnik.** Pred dnevi se je potopil v pristanišču v Visu parnik »Sultan« parobrodne družbe »Dalmacija«. Bil je namenjen iz Korčule v Trst, med potom se je zaletel ob skalo, s katere se je peč rešil, a s tako vrveljo v boku, da je komaj priplul pred Vis. Sklenili so parnik dvigniti in mučno delo je prevzela paroplovna družba Tripkovič & dr. iz Trsta. Na delo je šel največji parnik, ki ga ima družba nalašč za dviganje in enake operacije. Po hudih naporih je parnik »Beloire« slednjič vendar dvignil »Sultana«, iz katerega so izsesali in izplali vodo in mu zakrpali poškodovano stran. Sedaj je parnik zopet uporaben.

p **Nova zaloga municije.** V Trziču na Primorskem je sklenilo poveljstvo 3. vojnega zbora urediti zalogo municije. Občina se je zavezala, da prisrbi poslopje za to svrhu, vendar pa mora poveljstvo v Gradcu izjaviti, da se napravi pogodba za celih 15 let. Poveljstvo je s predlogom zadovoljno.

p **Tragičen slučaj smrti.** V torek je čistila 29 let stara dninarica Marija Laufried šipe v ubožnici v Trstu. Zenska je bila v tretjem nadstropju na oknu, ko je stopila mimo in padla na streho nad dvoriščem, kjer je obležala smrtno pobita s počeno lobanjo. Čez uro je ubožica umrla.

p **Iz železničarske službe.** Asistent Karel Komp je bil premeščen od železniškega obratnega urada v Hrpelju-Kozini v Trst; asistent Ivan Braz pa iz Trsta v Hrpelje-Kozino.

p **Semenj v Devinu.** V torek, dne 24. t. m., bo v Devinu starodavni in znameniti konjski semenj.

p **Strah pred kozami.** Na nasvet zdravstvene oblasti je policijsko ravnanje zapovedalo vsem hotelirjem v Trstu in onim, ki sicer prenočujejo tujce, da imajo takoj prijaviti vsakogar, ki bi prišel z Reke. Ta odlok je v zvezi s črnimi kozami, ki so se pojavile na Reki in ki so že tudi v Trstu.

p **Odlikovanje za zasluge.** Bivšega načelnika delavske zavarovalnice za nezdore v Trstu, veleindustrialca Leopolda Brunnerja, je odlikoval cesar s komturnim križcem Franc Jožefovega reda.

Štajerske novice.

š **Celje in visoka politika.** Majhni so naši Celjani »nemškega« pokolenja in malenkostni, pa bi radi bili veliki. Te dni se pripravljajo, da bi proslavili na znamenit način petdesetletnico telovadnega društva. Kot začetek je bila predstava v mestnem gledališču. Igrale je 32 celjskih junakov telovadne igre od grških časov sem. Najbolj navdušeni so bili, ko so predstavljali staronemške igre iz starogermanskih časov. In ta dvaintridesetletnica! Ni eden izmed njih ne ve povedati, odkod je njegovo germansko pokolenje. Petindvajsetletnico nemškega cesarja so tudi obhajali. V protestantski cerkvi jo je proslavil pastor May v svoji pridigi in povedal, da je nemški cesar pravi širitelj in predstavitelj nemške svetovne ideje. Celjani ga torej morajo pred vsem spoštovati v smislu »Deutschland hoch!« — Ne bi nič rekli k vsem tem izbruhom nacionalne navdušenosti, če bi imeli v Celju kaj pristno nemškega. Ali tisti, kdor pozna Celje in njegove pristne germanske sinove, se smehlja tej nemški bahavosti. Na eni strani povdarjajo, da je pravi avstrijski patrijot tisti, ki se navdušuje za nemstvo, na drugi strani pa vedo njih žepi povedati, da brez Slovencev ne morejo živeti. Na eni strani imajo zapisano: »Deutschland über alles!«, na drugi strani pa: »Windische Groschen über alles!« Sicer je pa vse njih bojno razpoloženje samo umetno. Kakor hitro bi kurz dopustil, bi se sporazumeli s Slovenci; kajti pri žepu se politika neha, in najsi je še tako srdita. Ali naši Celjani so tako nesamostojni, tako brez vsake inicijative, da je že neverjetno. So pač Nemci, ker je komodno Nemec biti. Ali je res Nemec ali se mu le zdi, da je Nemec, to še ne povprašuje. V politiki Nemec, doma v kuhinji in na tr-

gu pa Slovenec, to je naš nemški Celjan, ki se bori, kakor pravi celjski listič, »um die ureigene Wesenheit des Volkstums«.

Kapušinski most so za silo »popravili«. Spoznali so, da je tako oslabil, da ne prenese več kakor 40 meterskih stotov bremena. Tako stoji zapisano na nemški tabli pred mostom na slovenski okoliški strani. Niti toliko zdrave pameti nimajo, da bi pripoznali okoliščane za Slovence. Z napisom hočejo dokumentirati, da bivajo v okolici sami taki Nemci, kakršni so v mestu. Se pač zanesejo, da njihove mogočne nemške malenkosti nihče ne bo vznemirjal. Saj Slovenci smo potrpežljivi.

Mrtvoud je zadel na centralnem pokopališču v Gradcu 60letnega trafikanta Jožefa Maierja.

NEMŠKI CESAR NA ANGLEŠKEM.

»Daily Express« poroča, da obišče nemški cesar meseca novembra Angleško, kjer ostane osem dni kot gost angleškega kralja in kraljice v Windsoru.

BIVŠI BULGARSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK NA DUNAJU.

Bivši bulgarski ministri predsednik Gešov je došel na Dunaj, kjer ostane, kakor poroča korespondenčni urad, več dni, ker ga bole ušesa in se hoče po dunajskih zdravnikih pustiti zdraviti.

Zadnje vesti.

ZBORNICA ŠLA DANES NA POČITNICE.

Dunaj, 20. junija. Šeja zbornice je trajala včeraj do 1 ure ponoči. Budgetni provizorij se je sprejel. Danes je bila zadnja seja. Podaljšal se je poslovniški provizorij. Nato je zbornica šla na polletne počitnice. Snide se zopet v drugi polovici septembra.

SPOR V STRANKI PRAVA.

Zagreb, 20. junija. Včeraj se je vršila v stanovanju dr. Mile Starčevića konferenca banovinskih pravašev, katere se je udeležilo 50 zaupnikov iz vseh pokrajin. Sklenilo se je: 1. Prekine se vsaka zveza z gospodi, ki se nočejo pokoriti sklepu vrhovne uprave v Trstu in so se s tem sami iz stranke izključili. 2. »Hrvatska« ni več organ »Stranke Prava«. 3. Ustanovi se nov organ stranke, ki se bo zval »Hrvat« in ki začne izhajati 28. t. m. Dr. Horvat je izključen iz odbora Stranke Prava in je mesto njega kooptiran dr. Ante Pavelić. »Hrvata« bo urejal Dragutin Hrvoj, odločen pravaš katolik.

ENOTNEGA ČEŠKEGA KLUBA NE BO.

Dunaj, 20. junija. Mladočehi so izjavili, da v enotni češki klub ne vstopijo. Tudi katoliško-narodni poslanci ne vstopijo vanj.

VOJNO PRISTANIŠČE V NOVEM SADU.

Dunaj, 20. junija. V Novem Sadu se ustanovi vojno pristanišče za podnavsko brodogojstvo.

NOV RUSKI KORAK.

Peterburg, 20. junija. Ruska vlada je potom svojih poslanikov v Sofiji, Belgradu in Atenah sporočila, da car slejkoprej vztraja na tem, da se mu poveri razsodništvo nad sporom med vsemi balkanskimi državami in da trdno upa, da se mu vse podvržejo ter ne bodo izvršile delj odlašale.

BULGARSKI ODGOVOR.

Sofija, 20. junija. (Oficijelno.) Bulgarski odgovor na srbsko noto, ki je silno obširen, izvaja bistveno sledeče: Bulgarija živo obžaluje in je naravnost osumljena, ker Srbija noče pustiti pogodbe veljati. Pogodba se stoji iz aliančne pogodbe, tajne dodatne pogodbe, vojaške konvencije, štirih pogodb vseh zaveznikov in ene izjave obeh generalnih štabov. Vojaška konvencija določa, da se imajo vojaške operacije izvršiti na podlagi sporazuma obeh generalnih štabov. Ta sporazum je torej tudi obveznega značaja. Glasom konvencije Bulgarija ni bila dolžna poslati na makedonsko bojišče 100 tisoč mož, ampak le eno divizijo, kar se je tudi zgodilo. Ko so bili Turki potisnjeni čez črto Skoplje—Veles—Štip, je šla ta divizija lahko v Tracijo odšla. Srbija pa je bila obvezana Bulgariji v Trakiji pomagati, kakor hitro bi v Makedoniji opravila. Bulgarija in Srbija, obe sta se točno svojih obveznosti držali in nista ne več, ne manj storili. Glavno bojno pozorišče je bila Trakija; makedonsko turško armado so bulgarske čete že 12. dan po vojski od glavne armade odrezale, tako da je stala sama proti Srbiji, Grčiji in Črni gori. Srbija ni 100 tisoč Bulgarov potrebovala, ona je celo svojih 35.000 mož lahko pred Odrin poslala. Kar se tiče mobiliziranih čet, jih je Bulgarija trikrat več mobilizirala, nego je bilo minimalno pogojeno, maksimalno število pa v konvenciji sploh ni bilo določeno. Glede teritorija, češ, da je Bulgarija na vzhodu več nego predvideno dobila, Srbija

pa na zapadu izgubila, pogodba meje teritorij vzhodno od Rodopa na eni in severno, oziroma zapadno od Šarplanine na drugi strani ne določa, Albanije pa niti ne omejuje. Bulgarija pa je iz solidarnosti Srbijo večkrat opozorila, da jo je glede Albanije pripravljena podpirati; če se je Srbija Albaniji odpovedala, se je to brez poprejšnje vednosti Bulgarije zgodilo. Sicer pa se je Bulgarija morala odpovedati Marmarskemu morju in Silistriji. Srbija bo pa lahko razpolagala z Barom in Ulčinjem, ki ji zadošujeta za gospodarsko neodvisnost. Vojska s Turčijo se je nadaljevala v popolnem sporazumu vseh zaveznikov. § 2. tajne dodatne pogodbe določa črto, ki gre, počenši severno od Krive Palanke, v jugozapadni smeri do ohridskega jezera h gaboviškem samostanu, čez katero črto Srbija ničesar ne sme zahtevati. Če se Bulgarija in Srbija ne zedinita, koliko bi imelo Bulgariji čez to črto pripasti, ima odločiti car, ki se za to mejno črto lahko odloči, na kar jo obe državi brezpogojno sprejemata. Če je Bulgarija v to privolila, je storila to v upanju, da razsodnik Bulgariji prizna znaten del spornega ozemlja, ki je bulgarsko, in na drugi strani zaupajoč Srbiji, da bo z Bulgarijo v pripadajočem ji ozemlju pravično postopala. Srbija naj pomisli, da je Bulgarija šla v prvi vrsti v boj, da osvobodi Makedonijo in da je zanjo doprinesla trikrat več žrtev kakor vsi ostali zavezniki skupaj. Bulgarija končno nujno in živo apelira na Srbijo, naj pogodbo lojalno respektira in zaupa likvidaciji spornega ozemlja vrhovnemu razsodništvu, ki naj bi v čim krajšem času razsodilo. Ta nota se je Srbiji izročila včeraj.

NOVA NOTA BULGARIE?

Sofija, 20. junija. »Neue Freie Presse« poroča: Bulgarska vlada je Srbiji izročila noto, v kateri zahteva takojšnjo izpraznitev spornega teritorija, vsled česar se je položaj zopet znatno poostiril.

ČRNAGORA NA POMOČ SRBIJI.

Solun, 20. junija. V Skoplju pričakujejo 10.000 črnogorskih vojakov, ki se uvrstijo v srbsko fronto.

BULGARSKI ČETAŠI ŽE NA DELU?

Sofija, 20. junija. »Reč« poroča, da so bulgarski četaši razgnali postajo v Hadžilarju in prevrnili srbski vojaški vlak, vsled česar je ostalo 700 srbskih vojakov mrtvih.

PRASKE V MAKEDONIJI.

Belgrad, 20. junija. Bulgarske čete so baje po hudem boju pri vasi Hamdalci (?) poklale srbsko patroljo.

ČUDOVIT UČINEK TIZOVEGA GOVORA.

Dunaj, 20. junija. »Neue Fr. Pr.« poroča, da je izjava Tizze o zunanji politiki napravila v Bulgariji izbornen vtis. Toda Tizin govor je tudi v Belgradu merodajne kroge zadovoljil in upajo, da ostane Avstrija v eventualni vojski nevtralna.

AVSTRIJA IN BULGARIIA.

Dunaj, 20. junija. Včeraj je bulgarski poslanik konferiral z grofom Berchtoldom, nakar se je vršil skupni ministrijski svet, ki je redigiral Tizin govor.

GRŠKO POJASNILO.

Atene, 20. junija. (Oficijelno.) Na pritožbe bulgarske vlade odgovarja grška vlada, da se v Solunu nahaja v zaporu 137 Bulgarov zaradi zločinov. Vedenje grških čet je vzorno.

UPANJE NA MIR.

Peterburg, 20. junija. Poučeni diplomatski krogi izjavljajo, da se bodo balkanske države kljub vsem alarmujočim vestem poravnale in da se bo sestanek v Peterburgu morebiti celo kmalu vršil.

PAŠIČ O SPORU.

Belgrad, 20. junija. Pašić je izjavil, da Srbija zahteva po reviziji pogodbe ne bo opustila. Diplomatska sredstva še niso izčrpana. V Sofiji bodo morda uvideli, da je milejša interpretacija pogodbe na mestu. Prizadevanja Rusije za mir so velikega pomena, če pa uspejo, to je odvisno od Bulgarije.

KRALJ KONSTANTIN.

Dunaj, 20. junija. Danes je dospelo semkaj specialno poslanstvo, ki naznani nasledstvo kralja Konstantina grškega.

VESEL DOGODEK NA ŠPANSKEM DVORU.

Madrid, 20. junija. Kraljica je povila princa.

VELIKA POZRTVOVALNOST ČASTNIKOV.

Würzburg, 20. junija. Artiljeristu Frankfurterju, kojega kri se je razkrajala, je bilo treba človeško kri vbrizgati. Za to se je priglasilo 17 častnikov, med njimi en major. Določili so enega poročnika, kateremu so vzeli 1 liter in pol krvi in to vojaku injicirali. Mož je že boljši.

Gospodarstvo.

Protisunek trustov. Nestroy je nekoč v svoji pereči šaljivosti rekel: »Streljati bi bilo že prav, ko bi njih nazaj ne streljal«. To izkušnja sedaj tudi novi predsednik severoameriških Zedinjenih držav, Woodrow Wilson; s svojim novim carinskim tarifom je ustrelil na truste, hoteč z zmerno zunanjo konkurenco pritisniti na truste in jim vsaj nekoliko pristrichi prešerne peroti. Leti pa so sedaj ustrelili nazaj. Pokazali so svojo moč na ta način, da dvema železnici zapadlih dolgov. Posledica je bila, da sta železnici prišli na dražbo. Ta dogodek je pa deloval še dalje in povzročil na newyorški borzi precejšen padec kurzov; padli so najprikladnejši papirji, med drugimi tudi delnice kanadske pacifiške železnice. Kriza je segala pa še dalje: v škripce je bila menda prišla velika banka, katere delovanje se je raztezalo na severno in južno Ameriko in Evropo. Vsekakor je pa tvrdka še pravočasno dobila pomoč. Lahko si je misliti, kake posledice bi bil imel za Ameriko propad svetovnega denarnega zavoda. Iz vsega načina: kako so se začele in razpletle težave železnice, kako je na borzi nastal polom in se je bančna tvrdka pritisnila ob steno, a bila potem zopet rešena, — se vidi, da so tu imeli trustovci svoje prste vmes. Vrnili so strel predsedniku Wilsonu in vse kaže, da jim je moral le-ta obljubiti, da proti trustom ne bo več tako napenjal strun; saj je več nego gotovo, da se pomirjenje na borzi in hitra rešitev banke ni izvršila brez pomirljivih zagotovil trustovskim močnikom. Drugače bi se bilo pač pustilo stvari iti svojo pot. Že prihodnji dnevi bodo pokazali, če ni moral predsednik Wilson nasproti trustom ravno tako popustiti, kakor je bil to storil Roosevelt decembra 1907. Tudi ta je bil takrat ostro nastopil proti trustom, kasneje pa se je moral kot premaganec umakniti. V Ameriki pač vedno vladajo trusti — pa najsi bo predsednik že republikanec ali pa demokrat.

Vprašanje južne železnice, ki se je vsled italijansko-turške vojne zavleklo, prihaja sedaj zopet na dnevni red. Za rešitev pa imajo služiti novi temelji, ker načrt iz leta 1911. danes ni več izpeljiv. Ureditev južne železnice je za Avstrijo jako važno vprašanje; kajti dokler ta morskakaca ni spravljena s sveta, avstro-ogrski papirji ne bodo prišli do tega, da bi se zanje zanimali na pariškem trgu. Danes imamo dva načrta za rešitev tega zamotanega vprašanja: enega ima Kreditni zavod, drugega pa Zemljiški kreditni zavod na Dunaju. Po načrtu Kreditnega zavoda naj bi se nominalne 3% prioritete od 500 frankov znižala na 300 frankov. Država pa bi morala jamčiti za dosežanje obresti po 13 frankov. Ravno to državno jamstvo pa tvori veliko oviro in težavo za sprejetje in izpeljavo tega načrta. Po načrtu Zemljiškega kreditnega zavoda, ki posega nazaj na italijansko anuiteto, naj bi se vsaka prioriteta od 500 frankov znižala na 325 frankov. Dalje naj bi se osnovala dva taka titra, katerih eden naj bi temeljil na italijanski anuiteti, drugi pa na dohodkih južne železnice. Kupon bi se kakor doslej plačeval po 13 frankov. Tudi po tem načrtu bi se imela pritegniti država v toliko, da bi jamčila za ohranitev sedanjega stanja. Zato pa naj bi se državi priznal delež na morebitnih višjih dohodkih železnice. Lastniki prioritete pa bi morali dalje prevzeti obveznost za izvedbo emisije stotilijonskega posojila v svrhu investicij. Načrt Zemljiškega kreditnega zavoda se dotika tudi delničarjev; delnice naj bi se znižale na polovico današnje imenske vrednosti, kar bi dajalo upanje na normalno obrestovanje in amortizacijo. Medtem pa, ko se vlada, južna železnica in lastniki prioritete bavijo s sanacijo južne železnice, je pa vodja pariškega odbora južne železnice, senator La Combes, — odstopil; v pariškem odboru so se namreč bojda pojavila velika načelna nasprotja, ki so povzročila odstop La Combesa. O vzrokih teh nasprotij in morebitnih posledicah se ničesar ne izve.

Valutni pojavi. Ko se je lanske jeseni oglasila pred vratmi vojna nevarnost, sta se zlato in srebro hitro poskrila. Strah pred vojno je avstro-ogrsko banko na svojem kovinskem zakladu bridko čutila. Ne-le, da je morala zlato pošiljati v inozemstvo, marveč ji je bilo na ta način tudi v notranjosti odtegnjenih mnogo milijonov. Odtegnilo se ni samo zlato, marveč tudi srebro, in sicer za 30 milijonov. Dobro znamenje je, da je sedaj teh »skrivalic« s kovinskim denarjem konec; v avstro-ogrsko banko se je vrnilo že vseh 30 milijonov srebra, ki ga je bila čez zimo izplačala.

Razne stvari.

Kaj je z dr. Friedmannovim serumom proti jetiki? Uradniki zdravstvenega departementa v Newyorku niso le mnenja, da je serum dr. Friedmanna brezuspešen, temveč se pri par članih tega urada vedno bolj utrjuje misel, da ni tekočina, v kateri plavajo želvihi ba-

cili, nič drugega kakor tuberkolinski slavnega nemškega bakteriologa prof. dr. Kocha. Dr. Friedmann je vzel baje to znano sredstvo ter mu dodal mnogo obetajoče »želvine kalli« ali bacile. Dr. William S. Park, ravnatelj laboratorijev za kemično analizo v zdravstvenem departementu, ki je skozi dva meseca delal s tem serumom patologične in kemične poizkuse, se tudi nagiba temu mnenju. County Medical Society ni še našla nobenega obtežilnega dokazilnega materiala proti ravnatelju Friedmannovega zavoda, ki je sedaj zatvorjen. Dr. Sturm, bivši asistent dr. Friedmanna, je odpotoval v Washington, da predloži dr. Blueju, načelniku javnega zdravstvenega urada, vse, kar ve o serumu, katerega imenuje sedaj »Sturm Tuberkuloze Vaccin«.

Vohuna Redla izdala ženska. Varšavski listi poročajo, da je razkrinkala Redla v Petrikovu Ana Rodziewicz, ki se je izdajala za dijakinjo, dejansko je pa vohunila. Pred tedni je na smrt obolela in na smrtni postelji izpovedala, da se je, ko je špionirala, seznanila s polkovnikom Redlom, ki jo je pa čez dva meseca zapustil. V aprilu je z Dunaja odpotovala. Predno je pa odpotovala, je vrgla, da se masčuje na Redlu, pismo v poštni predal, ki je bilo naslovljeno na vojno ministrstvo. V pismu je poročala o Redlovem vohunstvu.

Pol metra visok sneg v Galiciji. V Nadvorni v Galiciji je sneg zapadel pol metra visoko.

Redlovo zapuščino je zadnje dni pregledala vojaška in civilna komisija in iz nje ločila stvari, ki so last erarja, osobito zelo obširno knjižnico vojaško-znanstvenih del in rezervatnih spisov, ki so jih izročili zbornemu poveljstvu. Zasebno Redlovo premoženje tvori oprava, avto in trije konji, ki so jih že prodali za 1500 kron, nadalje ima Redl na Dunaju mobilije, našli so v njegovem stanovanju tudi 15.000 kron denarja. V Redlovem stanovanju so našli kozmetičen laboratorij, s toaletno mizo bi bila najrazkošnejša dama zadovoljna, barve za lase, šminke in veliko uniform z vsemi njegovimi redovi. Dunajska vojaška komisija ima shranjeno Redlovo oporoko, ki voli Redlovemu slugi Jožetu veliko vsoto, bratje in sestre dobé ostanek v enakih delih.

Velikansk požar v neapeljskem arzenalu. Dne 19. t. m. ob 3. zjutraj je nastal radi kratkega stika požar v dveh lopah, kjer popravljajo torpedne rušilce. Goreti je pričela tudi tretja lopa, kjer je shranjeno olje in gradbeni material. Ob pol 7. so požar zadušili. Ranjenih je deset ognjegascsev. Nemški vojni ladji »Goeben« in »Strassburg« sta se gašenja udeležili.

Grozna železniška nesreča v Bulgariji. Do 50 vojakov mrtvih. Pri Jeniköju med Dramo in Xantijem sta trčila dva vlaka. V enem vlaku so se vozili bulgarski vojaki. Pet voz je razbilih. Mrtvih je pet bulgarskih častnikov in 40 vojakov, veliko jih je pa ranjenih.

Demonstracija na dunajskem vseučilišču. Da drugi kirurški kliniki dvornega svetnika dr. Hohenegga so bile dne 19. t. m. dopoldne velike demonstracije. Vpisanih je namreč 600 slušateljev, prostora je pa le za 300. Neki medicince je nagovoril profesorja in opozoril, da so razmere v predavalni dvorani naravnost škandalozne, osobito poleti. Profesor je izjavil, da je pritožba upravičena in da bo vse storil, da se neznosne razmere izpremeje.

Nad pol milijona kron ogoljufal je v Požunu rojeni denarni agent Herman Goldstein, turški državljani, star 32 let, in pobegnil. Goljufal je z menicami. Proti Goldsteinu je že od leta 1911 sem uvedena kazenska preiskava, bil je že tudi v preiskovalnem zaporu, a proti visoki kavciji je bil izpuščen iz zapora. Pobegnil je najbrže v Ameriko.

Granata razpočila, več vojakov ubitih in ranjenih. Na artiljerijskem strelišču v Tatri, ki je tako obsežno, da lahko na njem vsi artiljerijski polki krakoveškega armadnega zbora vadijo, je enoletni prostovoljec poljskega artiljerijskega polka kljub strogi prepovedi pobral 8 cm granato in jo djal v telečnjak, da jo za spomin sehoj domov vzame. Ko so korakali vojaki z vaje, je pa granata s strašnim pokom razpočila in raztrgala Blacha v drobne kose kakor je tudi v drobne kose raztrgala enoletnega prostovoljca Rudolfa Langerja. Kosi trupel nesrečnih enoletnih prostovoljcev so bili 30 metrov daleč vrženi. Nekemu tretjemu vojaku je granata odtrgala telečnjak in suknjo, ki je pričela goreti. Goreča suknja je bila vržena na bližnjo streho, ki je pričela goreti. Poleg razmesarjenega Blacha in Langerja so še trije tončičarji tako nevarno ranjeni, da so jih morali v bolnišnico prepeljati.

Zopet smrtna žrtev angleških sufraget. Moški pristasi angleških sufraget so ob konjski dirki v Ascotu dne 19. t. m. povzročili atentat. Ko je dirkalo osem konj,

je več mož skočilo na dirkališče. Eden je nosil zastavo sufragetk, drugi, ki je držal revolver v roki, je skočil pred konja, ki je na čelu dirkal in pozval jokeja, da naj konja ustavi. Konj je padel, vršel se sebe jokeja in se med padcem zgrudil na atletatorja, katerega so smrtnonevarno ranjenega prenesli v bolnišnico. Njegovi sotovariši so pobegnili in grozili z revolverji tistim, ki so jih hoteli zasledovati.

Oderuški srbski denarni zavod. »Srbo-bran« priobčuje podpisan dopis, v katerem se na podlagi mnogih posameznih slučajev dokazuje, da »Srbski kreditni zavod«, delniško društvo v Novi Gradiški, nezasišano odira kmete, od katerih pod različnimi naslovi jemlje za posojila po 20—23% obresti. Istotako nesumiljeno postopa pri iztirjavanju posojil ter je spravi že nešteto kmetov na boben.

Ruski vojaški zrakoplov v Galiciji. Pri Jaroslavu je 18. t. m. zapazila orožniška patrulja velik vojaški zrakoplov, ki so ga z grožnjo, da sicer strelja, prisilili, da se je izkrcal. Zrakoplov je bil last ruske vojaške uprave, v njem sta se vozila stotnik ruskega generalnega štaba Dukšinski in neki stražmojster. Ruska zrakoplovca sta izjavila, da ju je veter zanesel v Galicijo. Zrakoplov in zrakoplovca so prepeljali v Krakov, kjer so sestavili zapisnik, nato pa odposlali zrakoplov in zrakoplovca v Rusijo.

— Krvava drama na Dunaju. 38letni zasebni uradnik Karl Erfurth na Dunaju je iz žalosti po umrli ženi ustrelil svoja dva sinčka: osemletnega Karla in sedemletnega Ernesta — in sebe. Vsi trije so bili takoj mrtvi. V pismu na brata je prosil, da naj ga z otrokoma vred pokopljejo v ženinem grobu. Žena je umrla 17. marca letos.

Dvignjen potopljen parnik. Parnik »Sultan« Dalmatinske družbe je pred tednom bil poškodovan ter se pri otoku Vis potopil. Tvrdba Tripković je po težavnem in napornem delu parnik dvignila in spravila vodo iz njega in je za paroplovstvo zopet sposoben. **Usmrtilen Sternickelna.** Roparskega morilca Sternickelna in njegova dva so-krivca obglavi rabelj koncem junija v Frankobrodu ob Odri.

Ljubljanske novice.

Ij Prihodnja seja občinskega odbora bo že dne 27. julija.

Ij Protialkoholno društvo »Sveta vojska« ima v nedeljo, na praznik sv. Janeza Krstnika, ob 4. uri popoldne v »Ljudskem domu« svoj občni zbor. Vsi, ki so vpisani kjerkoli v Ljubljani v »Sveto vojsko«, naj pridejo zraven!

Ij Načelstvo Jugoslovanske Strokovne Zveze je vložilo po poslancu Gostinčarju na železniško ministrstvo vlogo, v kateri prosi, da naj se ne uvedejo tedenski delavski vojni listki, marveč da naj glede na izdajo delavskih vožnih listkov ostane v veljavi dosednji način. Obenem je načelstvo J. S. Z. naprosilo železniško ministrstvo, da naj prvi gorenjski jutranji vlak Jesenice—Ljubljana tako vozi, da bo v Ljubljano prihajal vsaj že zadnji čas ob 6. uri 40 minut jutraj.

Ij Aroganca nemških profesorjev. Pri včerajšnjem pogrebu gosp. prof. Pajka so nemški profesorji na realki res prepovedali slovenskim dijakom nositi venec s travki v deželni barvah. Predno se je pogreb pričel pomikati, so profesorji imeli kar na cesti konferenco z ravnateljem, ki je končno stopil k nosačem venca in jim zapovedal, da morajo venec položiti na mrtvaški voz. Občinstvo se je zgražalo ob takem postopanju, ki mu je nedostajalo vsake pijetete in ki je bil vse obsodbe vreden izbruh onega vsenemštva, ki za to, da si služi kruh na naši zemlji, žali vse, kar nam je najljubše. Treba bo pač enkrat za vselej pojasniti tem pedagogom, da sme naša mladina spoštovati barve dežele, ki je po svojih sinovih prelila potoke krvi za državo. Treba bi bilo oholim nemškim profesorjem pokazati, da naše deželne barve niso tuje cunje.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ana Pressel, soproga livarskega mojstra. — Ivan Primožič, popravljalec žag, 48 let. — Emilija Bole, trgovčeva žena, 36 let. — Marija Schober, žena veleposestnika, 50 let. — Ana Veterac, hči delavke, 1 leto.

Ij Morske ribe na ljubljanskem trgu. Včeraj je magistratni gremij ribičem s Kontovelja dovolil, da smejo prodajati na ljubljanskem trgu morske ribe.

Ij S trga. Včeraj je magistratni gremij dovolil: Mariji Židan prostor za prodajo zelja; Tereziji Krištof prodajo zelenjave; Heleni Šušteršič prodajo semen; Mariji Vidovič, prodaja loncev; Ivanu Koprivcu se je dovolila stojnica za meso; starinarici Antoniji Kikel prostor poleg drugih starinarjev na sv. Jakoba nabrežju. Prošnja Franc Jakiča za prodajo škafov na sv. Jakoba trgu se je odklonila. Iv. Mateliru, užitinskemu pazniku, se dovoli prodaja sadja in slaščic pri Samotni ulici, Matiji Miklavcu, pekovskemu pomočniku, pa prodajo klobas in kruha. Prošnja mest-

nih branjev, da bi dobile ob času, ko je prekupevanje dovoljeno, prostore med kmečkimi branjevkami, je odklonjena. Razne prošnje za prodajo manufakturnega, galanterijskega blaga in čevljev na Vodnikovem trgu se odklonijo.

Ij V Koleziji se premesti pršna kopalnica na nasprotno stran, kjer priteka voda. Doslej je služila za pršno kopalnico, ki se je že rabila v plavališču, kar ni bilo posebno okusno.

Ij Kazinski kavarni je magistratni gremij dovolil, da sma pod kostanji v »Zvezdi« postaviti še enkrat toliko stolov in miz kot jih ima dozdaj. Na dotičnem delu namreč kazinska kavarna, vsled razsodbe sodišča ni smela brez dovoljenja magistratovega več postavljati miz in stolov.

Ij Iz seje ubožnega sveta. Metelkove ustanove so dobili: Kastelic Josip, mizar; Založnik Fran, strojni ključavničar; Grkman Elizabeta, šivilja; Vidmar Ana, šivilja; Wertel Stefaniya, šivilja; Plut Ivan, ključavničar; Miklič Rudolf, ključavničar; Kastelic Rudolf, pasar; Kocjan Josip, mizar; Marschner Emerik, fino kovaštvo; Vojska Adolf, stavb. ključavničar; Sijart Josip, čevljar. — Ubožne podpore po 20 vinarjev, oziroma otroci 12 vinarjev dnevno so dobili: Buzetti Marija, Fajdig Marija, Fajgelj Karolina, Gale Uršula, Gale Justina, hči, Marija Ipavc, Klobučar Franja in Marta, Malinovskij Marija, Marout Josip, Markovič Marija, Narobe Alojzija, Miroslav in Franjo, otroci, Padar Marija, Petač Ana, Pirc Franca, Povhe Franca, Premk Fran, Smole Ivan, Strle Marjeta, Štrukelj Jera, Toman Marija, Vodnik Reza, Zorc Janez, Epich Matija, Skubic Reza.

Ij Da se izognete kazni. Posestniki travnikov imajo navado, da ob košnji, ko gredo skozi mesto po seno, pripno skupaj po dva ali še več voz, na katere potem nalože seno in zopet po dva skupaj pripeta voza peljejo skozi mesto domov. To posebno radi delajo deželani. Ker pa § 7. cestno-policijskega reda za mesto Ljubljano zabranjuje vožnjo z dvema skupaj privezanima vozovoma po mestu, kakor tudi ne sme biti samotež-voziček privezan za drug voz, policija na te prestopke zelo pazi in prestopnike ostro kaznuje, naj bodo ljudje previdni, da ne zapadejo nepotrebnim globam.

Ij Strela je danes ob četrtna 2. uro popoldne udarila v kostanje nekdanje Francotove gostilne nasproti cerkve Jezusovega Srca. Nekaj dečkov, ki je stalo v bližini, je od strahu popadalo na tla.

Ij Umrli je gospa Marija Schober, vdova Hofmann, roj. Röttel, stara 50 let. Pokopljejo jo v Kočevju.

Ij Koncesije. Magistratni gremij je pri včerajšnji seji rešil različne prošnje za koncesije. Priporoča se prošnja vdove po strojevodji Leopoldine Pohlove za posredovanje služb namesto koncesije, ki jo je doslej izvrševala Katarina Eggi. Beti Lenče prosi za prenos gostilničarske koncesije iz ene hiše v drugo na Sv. Petra cesti; prošnji se ugoti. Jerica Krek prosi za prenos gostilničarske koncesije z Brega št. 18 na Marije Terezije cesto št. 8; prošnji se ugoti. Minka Jukret v Khunovi ulici št. 10 ima koncesijo za postrežbo stoječim gostom, pa prosi, da sme postaviti mize in streči tudi sedečim; prošnji se ugoti pod pogoji mestnega fizikata. Ivana Vidmar ima v zakupu neko koncesijo, pa prosi za lastno. Ker bi se s tem število koncesij pomnožilo, ker ni lokalne potrebe in ker ugovarjata tudi druga in občina, se prošnja odkloni.

Ij Stavbno gibanje v Ljubljani stoji letos popolnoma v znamenju krize. Prošnje, ki jih je magistratni gremij včeraj rešil, se tičejo zopet samih malenkosti. F. M. Schmitt napravi na dvorišču stekleno streho. Barvar Reich gradi šupo v bivši Suknarski ulici. Na Ravniharjevem tesališču na ljubljanskem polju se napravi iz delavnice stanovanje. V Turkovi gostilni v Streliški ulici se napravi iz enega okna vrata. Baron Wurzbach je dal na Kongresnem trgu napraviti asfalten hodnik na svoje stroške, kar se odobri. Ob Mahrovi šoli se dovoli zaradi voznega prometa postaviti dva kola med hišnim vogalom in sosednim kostanjem. Za dekliski licej se napravi hidrant; seveda bo licej plačeval porabo vode.

Ij Oddaja košnje na mestnih travnikih je letos nesla 6825 K 90 vin. proti 5429 K 50 vin. lanskega leta. Sklenilo se je, da se imajo travniki v mestnem pomerju pognojiti.

Salomonovi rudniki. (Spisal J. R. Haggard, poslovenil J. M.) Afrikanška povest. Cena brošen. 1 K 60 vin., v platnu 2 K 40 vin. — Le malo povesti imamo Slovenci, ki bi nudile čitatelju poleg izredno zanimive vsebine tudi možnost spoznavati tuje dežele in seznanjati se s čudnimi šegami in običaji nam neznanih divjih narodov. Slavní angleški pisatelj Haggard je postal ravno radi tega svetovnoznan, ker zna v svojih čudovitih potnih povestih, ki so skozinskoz prepletene s čudovitimi dogodki,

tako izborno naslikati tudi čuda pokrajin in prebivalcev, mimo katerih pelje čitatelja. Njegova nad vse bujna domišljija mu povsod pomaga najti sredstva in pota, po katerih se izogne tisočerm nevarnostim ter svoje junake srečno pripelje do zaželenega smotra. V tej povesti s čudovito spretnostjo odgrinja čitatelju skrivnosti Afrike ter ga seznanja najprej s strašnimi težavami, s katerimi je zvezan prehod skozi puščavo črez gore, pokrite z večnim snegom in ledom. Nato pa pripelje svoje junake, kolikor jih ne pogine med potom, v deželo, kjer se nahajajo bajni rudniki, iz katerih je črpal kralj Salomon svoje dijamante in dragocennosti in kjer je dobil slonovo kost za svoj slonokoščen prestol. — Povest je pisana z redko pisateljsko zmožnostjo in je izredno zanimiva, zato je priporočamo. Dobi in naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.						
Višina nad morjem 306.2 m, sred. tlak 736.0 mm						
Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
19	9. zveč.	736.4	19.1	sr. jz.ah.	del. jasno	
20	7. zjut.	735.7	17.1	sl. svzh.	jasno	0.0
	2. pop.	735.2	18.9	sl. zah.	dež	
Srednja včerašnja temp. 21.3°, norm. 18.2°.						

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 20. junija 1913.

Pšenica za oktober 1913	11.37
Koruza za julij 1913	7.98
Koruza za avgust 1913	8.08
Koruza za oktober 1913	7.60

Serravallo^{vo}

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzročila slast do jedi, okrepla živce, zboljšala kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 8000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovlje.

Radioaktivno termalno kopališče
Toplice na Kranjskem. Sezaja od 1. maja do 1. oktobra. Postaja dolenske železnice Straža—Toplice. Akratov vrelc 38°C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne termalne vode na dan. Zdravljenje s pitjem in s kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopelji. Elektrotterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gostogozdnata okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava. 976 66

Vsem, ki so mojemu predragemu soprogu

Milanu

ob njegovi nenadni smrti pokazali toliko ganljive ljubezni in iskrenega prijateljstva, meni in mojim sorodnikom pa ob tej veliki nesreči izrazili toliko blagega sočutja, izrekam iz globočine svojega srca najlepšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 20. junija 1913.

Vida Pajkova.

Oznanilo.

Zglasila za sprejem v I. letnik c. kr. ženskega učiteljskega v Ljubljani sprejema ravnateljstvo

v petek, dne 4. julija od 2. do 6. ure,

v I. letnik c. kr. moškega učiteljskega pa

v sredo, dne 9. julija od 8. do 12. ure.

K zglasitvi je prinesiti s seboj krstni (rojstni) list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravstveno izpričevalo uradnega zdravnika in izkaz o stavljenih kozah.

V Ljubljani, dne 18. junija 1913.

Ravnateljstvo.

Dva pritlična

LOKALA

na ulico, za trgovino, delavnico, skladišče itd.
se s 1. julijem ceno odda na Valvasorjevem
trgu št. 6. Več pri hišniku istotam. 1865

! pošni zavilek

(3 kg netto)

popolnoma naravnega

sirupa
iz malin

pošlje franko po poštnem povzetju za K 5.60 c. kr. dvorni založnik lekarnar G. Piccoli, Ljubljana, Kranjsko. Pošilja se tudi v sodčkih in v sterilizir. steklenicah.

2961

Prodaj dobro ohranjeno

1874

prodajalniško opravo

vse potrebno za špecerijsko trgovino.
Cena nizka! Naslov pove upravništvo
„Slovenca“ pod št. 1874. (Znamka!)

Golša

se da hitro odstraniti brez joda in medicinskega sredstva, ki ga je izumil neki ozdravljenec sam. Obrnite se zaupno na kemični laboratorij PARACELSUS STERNBERG, MORAVA. Vprašanjem naj se priložita dve znamki. 1731

Mestna hranilnica ljubljanska

proda osem prav dobro
ohranjenih pultov.

Ravnateljstvo.

1892

MODERNI KLOBUKI ZA GOSPODE

trdi in mehki, najnovejših oblik in barv, slamniki, čepice, vse v nedvomljivo največji izbiri in najboljši kakovosti iz prvih svetovnih tvornic po zelo skromnih stalnih cenah z 10% popustom v

Modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana,

nasproti glavne pošte.

1674

PRODA SE

pod zelo ugodnimi pogoji:

1. veleposestvo pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslopjem), nad 270 oralov, lahko tudi več posestnikov skupaj;

2. novo zidana pritlična hiša v Rudniku pri Ljubljani, nekaj sveta zraven, za eno družino;

3. dve enonadstropni hiši na Selu pri Ljubljani, v katerih bližini se zida nova šola.

Povsod je potrebna v primeri z vrednostjo le prav mala glavica: ad 1. 30.000 K, ad 2. 2.000 K, ad 3. 20.000 K. — S posestvom ad 1. združena je pravica lastnega lova, prijetno letovišče.

Pojasnila potom upravništva tega lista ali posredovalne pisarne Valentin Accetto, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8. 1753

Baška, Krk, Istra

Otvoritev novega, moderno urejen.

hotela „Velebit“

(lastnik Ante Tudor)

dne 1. julija. — Prijatelji mirnega oddiha v domačem, hrvatskem morskem kopališču zglasite se pravočasno! 1717

Hiša

s prav lepim vr-
tom na najlepšem
kraju v Rožni do-
lini, 10 minut od tobačne tovarne, se
ceno ter pod zelo ugodnimi pogoji
proda radi preselitve v Ameriko.
Več se izve v Restavraciji, Rožna dolina.
1873

Novosti

za

ženske in moške obleke

v veliki izbiri

768

pri

R. MIKLAUC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Komenskega ulica 4

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške
bolezni. — Porodnišnica. — Medicinske kopeli.
Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

Št. 1378

Razpis.

Mestna občina v Idriji namerava svoje poslopje št. 509 dograditi v stanovanjske namen.

V to svrhu se razpisuje oddaja del, ki so proračunjena, kakor sledi:

1. Zidarska dela	45774 K 46 h
2. Tesarska dela	10506 " 80 "
3. Krovna dela	3143 " 50 "
4. Kleparska dela	4068 " 66 "
5. Mizarska in ključavničarska dela	9236 " 80 "
6. Plesarska dela	1435 " 50 "
7. Steklarska dela	902 " 00 "
8. Pečarska dela	2272 " 00 "
9. Slikarska dela	1068 " 20 "
10. Razno	556 " 33 "

skupaj . . . 78964 K 25 h

Od svote za zidarska dela se odračuni vrednost že stoječega zidišča, ki se bo moglo porabiti pri novi zgradbi.

Pismene, vsa ali posamezna dela obsegajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne proračunjene cene, se naj dološljejo do

30. junija 1913

županstvu v Idriji.

Ponudbe, kolekovane s kolekom za eno krono, je doposlati zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzem zgradbe občinskega poslopja št. 509 v Idriji.“

V ponudbi mora ponudnik izrečno izjaviti, da so mu stavbni pogoji v vsej vsebini znani in da se jim v slučaju prevzema zgradbe brezpogojno ukloni.

Ponudbi je dodati kot varščino 10% stavbnih stroškov v gotovini ali v sirotinsko varnih papirjih po kurzni vrednosti.

Občinski odbor ima pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbe ali cene.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na vpogled v občinski pisarni v Idriji.

Mestno županstvo v Idriji,

dne 17. junija 1913.

Župan:

Ivan Straus.

Morsko kopališče

za gg. duhovnike

na

Glavotoku

(otok Krk, Istra).

Lep razgled na morje. Ugodna samota. Dnevna zveza z Reko in bližnjimi mesti. Parobrodna postaja. Cerkev in pošta v hiši. Cene zmernе. Kdor želi priti, naj se preje priglasí.

Navodila in pojasnila daje

predstojnik samostana.

1514

Št. 278/pr.

Razpis službe.

V smislu sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane z dne 22. aprila t. l. razpisuje se pri stavbnem uradu mestnega magistrata služba

stavnega nadkomisarja

s prejemki VIII. činovnega razreda magistratnih uradnikov, t. j. z letno plačo 3600 K; aktivitetno doklado 1150 K ter s pravico do napredovanja po določilih veljavne službene pragmatike za mestne uradnike, in pa služba

stavnega praktikanta

z adjutom letnih 1500 K ter pravico do napredovanja v smislu določil službene pragmatike.

Za oddajo teh služb zahteva se poleg splošnih zahtev za sprejem v službo mestnega magistrata, t. j.: 1. avstrijsko državljanstvo; 2. neomadeževano dotedanje življenje, 3. telesno in duševno zdravje, 4. starost najmanj 18 in ne več kot 40 let; še posebej dokaz strokovne sposobnosti in sicer:

1. z uspehom dovršeni popolni študij na kaki tuzemski tehniški visoki šoli z vsemi uspešnimi teoretičnimi in praktičnimi izpiti, kakor se jih zahteva za vsprejem na enako mesto v državni stavbni službi;

2. z uspehom napravljeni praktični izpit za državno stavbno službo.

V teku dveh let po dnevu vstopa v mestno službo mora v tehniško službo vsprejeti uradnik z uspehom napravljeni praktični izpit za državno stavbno službo, sicer se odpusti iz službe, če mu občinski svet ne dovoli novega roka.

Prosilci za prvo ali drugo razpisanih mest vložijo naj svoje pravilno opremljene prošnje najpozneje

do 1. julija 1913

1880

pri predsedstvu mestnega magistrata.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 16. junija 1913.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

CENTRALA: LJUBLJANA, RESLJEVA CESTA ŠT. 26 (POLEG PLINARNE).

Beton
Zelezobeton
Mostovi
Stropi
Dvorane
Zazidki turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzetje zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

PODRUŽNICE: GORICA, TRST, ZAGREB.